

LITTERA SCRIPTA MANET – ZAPSANÉ PÍSMENO PŘETRVÁ

Volněji se latinské úsloví překládá rýmovaným „Co je psáno, to je dáno“. Archiváři a archivní badatelé vědí, že právě ze zapsaných písmen lze i po staletích poskládat zašlé příběhy lidí, měst i celých států. Vše díky tomu, že bývaly poctivým inkoustem na poctivý papír zaznamenávány důležité události, smlouvy, účty, vedla se čilá písemná komunikace.

Jako archiváře, srovnávajícího písemné dokumenty minulých i dnešních dob, mne často pronásleduje otázka, z čeho budou jednou historikové studovat kulturu počátku třetího tisíciletí? Zkrátka: co zbude po nás? Již dnes nám totiž před očima blednou xerokopie z devadesátých let 20. století, zatímco pergamen z doby Přemyslovců odolává času prakticky nedotčen. Kancelářský papír už není, co býval, o novinovém nemluvě. Úřadujeme v počítačích, píšeme si e-maily a esemesky místo dopisů či pohledů, fotografujeme digitálně. Tyto dokumenty mají

životnost v řádech desítek let, pokud o ně budeme pečovat, pokud je úmyslně či omylem nesmažeme, a dokud ovšem vydrží technika, která nám umožní je přečíst.

Jistě trochu přeháním, ale představuji si takovou věc: když dnes nějaký pan Dvořák vezme kvalitní ruční papír a dokumentním inkoustem na něj zapíše třeba kdo je naším prezidentem nebo kolik stojí půlka chleba, zda toto obyčejné sdělení nebude mít pro historiky za pět století podobnou hodnotu, jakou má dnes například Kosmova kronika. Kosmas je pro nás ojedinělým zdrojem informací o době před začátkem 12. století, a přitom to psaní vůbec nebylo jeho povinností. Pro to prosím, pane Dvořáku, namočte pero a pište. Možná máte jedinečnou příležitost ovlivnit, co všechno se o nás vzdálené generace dozvědí...

*Daniel Kovář
Státní okresní archiv České Budějovice*

Kosmova kronika (Zdroj: www.praha.eu, Foto: Vojtěch Kolář)

Téma tohoto čísla:

CO JE PSÁNO, TO JE DÁNO

Zrovna, když jsem si sedla k tomuto sloupku, přestalo mi psát pero. Že by znamení... to si nepřipouštím. Víím, že doba kalamářů a plnicích per je už asi navždy pryč, ale i tak má pro mě ručně psaný dopis nebo pohled zvláštní kouzlo. Dopis má svou specifickou vůni a atmosféru. Když mi před více než dvaceti lety posílal táta dopis přes „velkou louži“, putoval za mnou i čtrnáct dní. To vám bylo teprve dobrodružství! Mám ty dopisy schované a voní stále. V současné době беру tužku do ruky hlavně pro podpisy. Podpisem se toho dá hodně stvrdit, ale i pokazit. Podpisem odsouhlasíte sňatek, stejným způsobem ho i rozvedete, podpisem povolíte, že při ošetření v narkóze s vámi můžou dělat v případě neočekávaných komplikací „úplněvšechnomožné“, také ve dvou sekundách potvrdíte nevýhodnou půjčku. Průšvih, který jste si v dětství způsobili falšováním rodičovských podpisů do žákovské knížky, je proti tomu prkotina. Žijeme ve 21. století a bez podpisu se neobejdeme. Zajímavé. K tématu tohoto čísla nelze než dodat, že je dobré věci podepisovat s obezřetností, psát hodně voňavých dopisů a když vám dopíše tužka, určitě to nevzdávat.

Dana Kalistová

PS: Všechno nejlepší k svátku seniorů, který slavíme 1. 10.!

Ledax | Pronájem zdravotnických pomůcek

- antidekubitní matrace (prevence proleženin)
- polohovací pomůcky
- polohovací lůžka
- a mnohé další

„TADY NÁM TO, PROSÍM, PODEPIŠ!“

Něšťastně vypadající klient, ve věku asi 65 let, přichází do poradny a již od první otázky poradce je více než jasné, jaký problém klient řeší. „Co mám dělat, když jsme synovi půjčili peníze a on nám je nyní nechce vrátit?“ Klient dodává ještě jednu důležitou informaci: „Kdybychom je se ženou nepotřebovali, nechali bychom to být.“ Na dotaz poradce, zda má nějaký doklad o půjčce, odpovídá: „Vždyť je to náš syn, přece s ním nebudeme sepisovat smlouvy o půjčkách!“

Některé lidé si půjčují v bankách, jiní volí nebankovní půjčku a ti šťastnější mají rodinu, kamaráda či známého, který půjčí možná i o něco výhodněji. Jaký je mezi těmito půjčkami vlastně rozdíl?

Půjčka v bance znamená pro člověka velkou administrativní náročnost. Musí doložit příjmy, často sehnat dalšího dlužníka (spoludlužníka), pročíst se náročnými smluvními podmínkami a dát si velký pozor na to, jakým způsobem je naplánována návratnost půjčených financí tak, aby nedošlo ke zbytečné chybě a finančním ztrátám. V případě, že dlužník nechce tuto byrokracii podstoupit, obrátí se na nebankovní dům, který mu půjčí velmi rychle a bez velké administrativní zátěže. To je však vykoupeno vysokými sankčními poplatky a téměř stoprocentním přeplacením. A jaké je půjčit si od rodiny ve srovnání s ostatními půjčkami? (viz. tabulka) Jak vyplývá z tabulky, nejlepší je půjčit si od rodiny. Když se však nad tím člověk zamyslí, zjistí, že jak pro koho. V případě příběhu z poradny rodina půjčila bezúročně, bez sankcí, na dobu

	Banka	Nebankovní věřitel	Rodinný příslušník
Úroky (jako zisk)	ANO	ANO	NE
Úroky z prodloužení	ANO	ANO	NE
Poplatky	ANO	ANO	NE
Sankce/penále	ANO	ANO	NE
Lustrace žadatele	ANO	ANO/NE	NE
Písemná smlouva	ANO	ANO	ANO/NE!

neurčitou a bez smlouvy, 100 tisíc korun. Pro syna velice výhodná půjčka. A co rodiče? V případě, že rodiče půjčili na základě smlouvy, mají, při nečestných úmyslech svého syna, vyhráno. Pokud však není žádná smlouva, možnost navrácení peněz je téměř mizivá. Přitom by stačilo jediné:

„Tady nám to, prosím, podepiš!“

Věřitel, tedy v tomto případě rodič, má silnější postavení do doby, než peníze půjčí. Před půjčením má možnost sepsat s rodinným příslušníkem písemný dokument, ve kterém bude

uvedeno: **KDO, KOMU, KDY, KOLIK, DO KDY** finance půjčuje. V momentě, když jsou peníze pryč, na účtu rodinného příslušníka, smlouvu už nikdo podepisovat nebude.

Někdo si může říkat: „Stejně ty peníze šetřím pro děti.“ Někdy však může nastat v rodině situace, kdy se změní zdravotní stav a v důsledku toho se také zvýší potřeby na léky, péči a možná nastane i nutnost hledání jiného, vhodnějšího bydlení. Ono se totiž může stát naprosto cokoliv a nečekaně.

Samozřejmě, že každý případ půjčení peněz v rodině je jiný. Některé jsou s dobrým koncem, jiné se špatným. Jedno však mají společné a tím je jedno malé doporučení: **„Raději být připraven, než být nemile překvapen.“**

Článek byl uveřejněn v rámci projektu Asociace občanských poraden spotřebitelské poradenství.

Zpracovala Michaela Častulíková

Pamatujete si, kdy jste naposledy dostal/a osobní dopis? Píšete sám/sama pohlednice nebo dopisy?

Eva Hejduková,
marketingová
manažerka,
Ledax o.p.s.

Zajímavá otázka. V době „esemesek“ a e-mailů jsem se chvíli rozpomínala... Dopis, takový ten klasický, od kamarádky nebo přítele jsem nedostala už hodně dlouho. Ale jako mladému děvčeti :) mi nečinilo potíže napsat dopis třeba o 10 stránkách... Měla jsem pár takových opravdových dopisovacích kamarádek, přítelkyň a s těmi jsem si psala – o životě, o prvních láskách, bylo to fajn. Vždycky mě dopis potěšil, ten pocit očekávání, co je nového, leckdy už jsem po cestě do schodů (bydleli jsme ve 4. patře bez výtahu) hltala řádky... Později pak přišla na řadu taková ta zamilovaná psaníčka od přítele, co brigádníčil v zahraničí. S manželem pak už jen SMSky a teď dostanu tu a tam pohled k svátku, narozeninám či od kamarádky z dovolené. Prostě vývoj jde nezadržitelně vpřed, ne vždy k lepšímu...

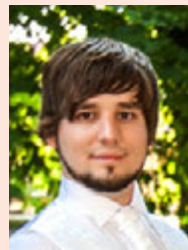
Abych se z toho nevyvínovala, musím přiznat, že ani já už dopisy nepíšu a pohled jen občas. Většinou ho posílám svým nejbližším k Vánocům či Velikonocům. Ale abychom zase nespírali pokroku moc – mám okolo sebe své blízké a partu výborných přátel, se kterými jsem v kontaktu a kteří mi pomáhají překonávat takové ty těžší životní chvíle. A pak je moc fajn, že je někdo na druhé straně „drátu“.

Mirka Nezvalová
novinářka

Právě o prázdninách jsem intenzivně psala dopisy i pohledy svým čtyřem vnoučatům na letní tábory. Přiznám se ale, že s ohledem na svůj škrabopis je píšu buď tiskacím písmem nebo na počítači. A pravidelně ve schránce zase nacházíme dopisy či pohledy od nich. Píše nám také moje 81letá maminka ke každému svátku či narozeninám, ačkoliv se s ní pravidelně vídáme. Je pravda, že

raději vytočím číslo telefonu než abych někomu psala osobní dopis. Moje chyba, protože popsaný papír si můžeme schovat jako hmatatelnou vzpomínku, kdežto slovo vyšumí jako bublinka a zůstane jen v naší mysli.

Daniel Kyncl
grafik, DfK Group

Popravdě už to bude nějaký čas, co jsem naposledy psal dopis. Možná to bude tím, že jsem si zvykl psát vše na počítači a můj rukopis je čitelný pouze pro mě samotného. Pamatuji si, že když jsem byl mladší, tak jsem měl „příkazáno“ poslat pohled domů z každého výletu, který jsem jako dítě absolvoval, asi proto, aby mi rodiče věřili, že jsem vůbec někde byl :) Dnes už ale pohledy posílám zřídkakdy a dopisy skoro vůbec. O to více mě potěší, když mi nějaký dopis přijde. Rozhodně mi vaše anketa vnukla myšlenku zase po čase nějaký ten dopis napsat...

O GRAFOLOGII

O GRAFOLOGII, neboli o tom, jak se dá písmo studovat, co vše se z písma vyčíst a co přínosného může grafologie poskytnout také seniorům, jsme si povídali s Mgr. Zdeňkou Landovou, lektorkou grafologických kurzů v Elpidě o.p.s. v Praze.

Co je to grafologie?

Grafologie neboli rozbor rukopisu je velice komplexní diagnostickou metodou, pomocí které lze odhalit nejen vrozené vlastnosti pisatele, související s jeho temperamentem, ale i získané charakterové vlastnosti jako např. upřímnost, lež, empatii neboli vcítění, agresivitu. Rukopis je v podstatě jakési zrcadlo osobnosti člověka jako celku, odhalí jeho chování, prožívání, jeho silné stránky a přednosti, ale také jeho slabiny neboli stíny, které často tají. Dnes se grafologie využívá především v psychologii, personalistice, v kriminalistice, ale kromě odborného využití může být i skvělým koníčkem ve volném čase, především, jak jsem si již ověřila, ve volném čase seniorů.

Proč má právě písmo tak velkou výpovědní hodnotu?

Především proto, že je jedinečné. Podobně jako neexistují dvě zcela stejné identické osobnosti, neexistují ani dvě stejná identická písma. Písmo se utváří v našem mozku. Některé staré učebnice grafologie dokonce píší o „mozkopisu“ a ne rukopisu. Naše ruka je z tohoto pohledu pouze prostředníkem mezi mozkiem a výsledným rukopisem. Rukopis každého člověka je nezaměnitelný a to i přesto, že jsme se všichni v 1. třídě základní školy učili psát podle jednotné předlohy. Písmo patří mezi naše výrazové prostředky, stejně jako např. chůze, naše mimika, gestikulace aj. Takže rukopis poskytuje jedinečné informace jak o člověku samotném tak i jeho hlubších vlastnostech, které si mnohdy ani neuvědomuje. Grafologie je zkrátka taková malá detektivní činnost, na jejímž konci může být i velice překvapivé poznání o lidech, kteří nám svěřili svůj rukopis.

Je něco, co z písma nelze jednoznačně určit?

Ano jistě, písmo vše neodhalí. Ke každému grafologickému rozboru je vhodné vědět např. věk pisatele, právě ten se nedá stoprocentně určit, neboť písmo je výsledkem věku duševního nikoli fyzického. Určitě ze svého okolí znáte nějakého seniora, jehož písmo je rychlé a působí velice mladistvě a to je právě proto, že tento člověk je velice vitální. Oproti tomu někteří dvacetiletí, třicetiletí jsou tak strašně znaveni životem, jejich písmo je pak bez dynamiky, rytmu a na nás působí velice neživě. Také pohlaví pisatele, neboli to, psal-li rukopis muž nebo žena se nedá stoprocentně odhalit, v rukopisu popisujeme

pouze znaky ženského písma, oblost, menší velikost nebo znaky mužského písma tedy hranatost, větší velikost písma a tlak. V neposlední řadě se také nedá přesně určit inteligence pisatele, neboť v tomto případě hodnotíme, je-li písmo harmonické, vyšší úrovně atd. Tyto rukopisy patří chytrým, přesněji řečeno moudrým lidem, ale na druhé straně znám rukopisy mnoha velice inteligentních lidí, např. lékařů, které jsou často nečitelné, písmo je nepravidelné a na první pohled toto popírají.

Jak se provádí rozbor rukopisu?

V první řadě si musíme vytvořit na práci vhodné prostředí a klid. Pokud se z jakéhokoli důvodu nemůžeme maximálně soustředit a ponořit se do rukopisu, je lepší jej odložit a vrátit se k písmu později. Grafologický rozbor se dnes opírá o již ověřené vědecké poznatky, ale zároveň se spoléhá i na intuici, empatii a zkušenosti samotného grafologa. Nejdříve se provádí analýza rukopisu, v rámci které se určují jednak popisné měřitelné znaky, ty lze snadno vymezit, např. tlak, velikost, šířka písma, jednak komplexní dojemové znaky, jako je např. dynamika písma, variabilita, harmonie. Tato analytická fáze by se dala připodobnit hodnocení v krasobruslení, kde rozhodčí nejdříve hodnotí technickou stránku jízdy, která je snadno měřitelná, jako v grafologii určování popisných znaků, a pak tzv. umělecký dojem, který je více subjektivní stejně tak, jako je v grafologii určování komplexních dojemových znaků. Poté následuje syntéza rukopisu, kde je nutné výsledné znaky písma skládat a kombinovat tak dlouho, dokud se neutvoří výsledný obraz pisatele. V této fázi se využívají znalosti obecné i vývojové psychologie, které jsou pro grafologii nezbytné. Rozbor rukopisu je velice náročný nejenom časově, ale dalším důležitým předpokladem pro dobrý výsledek je i vnitřní vyrovnanost grafologa.

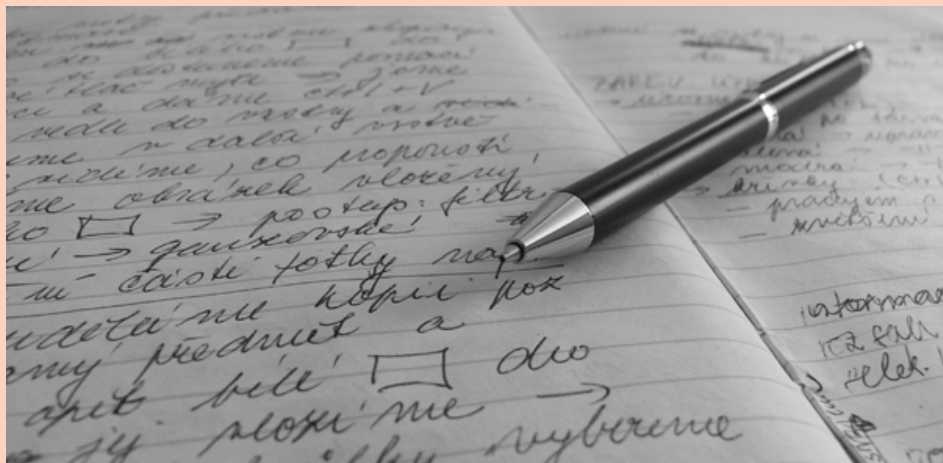
Lze písmo změnit a tím zcela změnit výsledek rozboru písma?

Každý z nás dokáže krátkodobě změnit pís-

mo. Většinou začneme psát větší nebo menší písma, změníme sklon, volíme jiné výrazy atd., ale vždy jde pouze o krátkodobou změnu. Ke grafologickému rozboru je proto třeba popsat minimálně celou A4, nestačí napsat jen několik vět. I v rukopisech psaných a určených přímo ke grafologickému rozboru se velice často setkávám s tím, že na začátku rukopisu je písmo „úhlednější“, pisatel píše pomaleji, snaží se zapůsobit. Pozornost grafologa se v tomto případě vždy soustředí na střed rukopisu, tato část má větší výpovědní hodnotu. Je proto skvělé, když pisatel přinese více různorodých písemností psaných v současnosti např. soukromý dopis a svoje pracovní poznámky. Toto nám pomůže přesněji odhalit osobnost majitele písma. Pak už jen stačí znát kdy, kde a za jakým účelem byl rukopis pořízen, např. nebyl-li náhodou psán ve vlaku nebo autě, i to se mi už stalo.

Jste lektorkou grafologických kurzů ve vzdělávacím centru Elpida o.p.s. v Praze. Může být grafologie vhodným koníčkem pro seniory?

V Elpidě probíhají grafologické kurzy již 6 let a stále je o ně velký zájem. V prvních hodinách je třeba se prokousat teorií a základy psychologie. Poté následují praktická cvičení, která seniory většinou zcela pohltnou. Senioři jsou při hodinách velice aktivní a vnímaví. Většinou chtějí nejdříve hodnotit svůj vlastní rukopis, neboť grafologie jim poskytuje nahlédnutí do vlastního nitra. Jejich nadhled, moudrost a životní zkušenosti jsou při rozboru písma velkým přínosem, díky tomu jsou skvělými žáky. Také „dostatek“ času je velkým plusem seniorů, kteří prostě nikam nespěchají, nesoutěží, proto i atmosféra, která panuje v Elpidě, je upřímná a otevřená, vždyť někteří chodí do kurzu pro pokročilé už od roku 2007. Myslím si, že grafologie může být skvělým koníčkem všech, kteří se zajímají o psychologii, chtějí pochopit nejen sebe samé, ale i například chování svých rodinných příslušníků, a díky tomu se lépe orientovat ve vztazích s nimi.

Ilustrační foto

CO JE SE ŠPRÝMEM PSÁNO, JE URČITĚ TAKÉ DÁNO...

Jistě do tohoto tématu aktuálních Ledax NOVIN patří i schopnost vložit své vlastní myšlenky do písmenek a napsat je na papír a potěšit tak i druhé... Záměrně říkám potěšit, neboť řeč je o panu **Jaroslavu Novákovi, který bydlí v Domě s pečovatelskou službou na Hvězdárně, Větrná 50/V, v Jindřichově Hradci**. Rád svým „písmáctvím“, jak nazývá svůj spisovatelský koníček, reaguje, zamýšlí se a glosuje humorným, žertovným i kritickým způsobem různé společenské jevy a situace, které prožívá nebo prožil. Své příspěvky a postřehy pravidelně posílá také do měsíčníku Jindřichohradecká Neon a vždy skromně autorizuje coby „jindřichohradecký důchodce“. S laskavým svolením pana Jaroslava Nováka z Jindřichova Hradce nabízíme čtenářům Ledax novin jedno dílko z jeho soukromé sbírky s názvem „Svázané rýmy pravdivé i šprýmy.“

Hamerský potůček I

V jihozápadním koutu Českomoravské vysočiny
vzniká pás kopečků Evropského rozvodí
s vrcholem nejvyšším – krásnou Javořicí.

Na jejím úbočí dva potůčky pramení,
jižní je Studenský, severní pak Dvorecký.
Tečou po kamení, voděnka se pění,
po svazích spěchají níže do údolí.

Oba se pak spojí v rybník Meziříčský,
z něho pak vytéká potůček Hamerský.
Rybníky Komorník, taktéž i Krvavý
Hamerský potůček značně posilují.

Je to ráj chatařů, kteří nelenili,
překrásné chatičky u něj postavili,
v jeho vodách se pak krásně osvěžují.

Sportovní rybáři rybky vysazují,
dorostou-li své míry, potom je chytají,
na rožni je pečou, výborně chutnají.

Klidně si teče dál překrásným údolím,
pro pěkné vycházky přírodou stvořeným.

Přináší pozdravy z chladné Vysočiny,
než-li se ponoří do vodní plochy jezerní.
Protéká Vajgarem, stokou pak kol hradu,
takovou má sílu, roztáčí elektroturbínu.

Do Nežárky pak vtéká, jinou možnost nemá.
Posílí Nežárky tok, tak končí Hamerský potok.

Jaroslav Novák

Se Zdenkou Snížkovou, vedoucí střediska Pečovatelské služby Ledax o.p.s. v Jindřichově Hradci

Pracujete na pozici vedoucí střediska Pečovatelské služby Ledax o.p.s. v Jindřichově Hradci. Proč jste se rozhodla pracovat v sociálních službách?

Rozhodla jsem se tak před 30 lety a důvodů, které mě k tomu vedly, bylo víc... Možná moje dětství, prožité na jihočeském venkově, kde jsem viděla svoji maminku starat se o babičku a bylo to tak samozřejmé... nejen v naší rodině. Tou samozřejmostí nebyla jenom péče o babičku, stavení, společné vaření a praní, ale hlavně to, že babička byla přirozenou součástí našeho života, její zkušenosti byly velkým pokladem a inspirací nejen pro moji maminku, ale i pro mne a mé sourozence. A tohle všechno poznání mi pomáhalo, když jsem později se svou sestrou pečovala o svou maminku.

Ale abych mohla z těchto životních zkušeností čerpat a zhodnotit je, musela jsem se dál vzdělávat. Neboť sociální pracovník je především profesionál s odborným vzděláním, které je v této oblasti naprosto nezbytné. A se stejnou vážností dodávám, že jenom ten, kdo dělá práci v sociálních službách i srdcem, tak může odvádět stoprocentní výkon.

Co Vás v poslední době potěšilo? Z čeho jste měla dobrý pocit?

Vždy mě potěší vyřčená pochvala, uznání nebo poděkování našim pečovatelkám od uživatelů a jejich rodinných příslušníků. Ale stejně tak mě těší i spousta ostatních, z pohledu neznalého okolí jakoby nevyřčených a neviditelných momentů každodenní práce pečovatelek – spokojený úsměv uživatele,

stisk ruky, zamávání na pozdrav a vzájemné se ujištění „na shledanou zítra“...

Můžete říct, v souvislosti s tématem tohoto čísla Ledax NOVIN... Co je psáno, to je dáno - kdy jste naposled napsala dopis nebo pohlednici? Máte třeba doma uschovanou nějakou dopisovou komunikaci?

Psané slovo - co je víc. Je pravda, že když si sednu k počítači a napíši e-mail, nebo vezmu do ruky mobil a pošlu SMS, adresát má doručenou zprávu téměř okamžitě. I v této oblasti platí, že čas je běžec s dlouhým krokem a ani čas, ani rozvoj techniky nezastavíme.

Samozřejmě, že jsem dopisy i pohlednice psala i dostávala. Od rodičů, od svých dcer, naposledy dopis a pohlednice z letošního léta od vnuka z dětského tábora. Psala jsem si s kamarádkami a kamarády, láskami... a dopisy z vojny od mého muže mám stále sentimentálně schované ve skříni. Dodnes mám pocit, že ze všech těch ručně psaných dopisů a pohlednic dýchá zvláštní podmanivost a nepomíjivost jejich obsahu... Snad i proto doufám, že ručně psané dopisy a pohlednice přežijí i další generace a nestanou se jen pouhým artefaktem minulosti.

Zdenka Snížková, vedoucí střediska Pečovatelské služby Ledax o.p.s. v Jindřichově Hradci

Festival:

DivSeFest

Termín: 1. - 4. října 2013

Statutární město České Budějovice ve spolupráci s neziskovými organizacemi z Jihočeského kraje pořádá čtyřdenní festival s neobvyklým názvem DivSeFest.

Společnost Ledax o.p.s. zaštiťuje program pro seniory, který spadá přímo na Mezinárodní den seniorů, který slavíme 1. října 2013. V Literární kavárně v Nové ulici v Českých Budějovicích se bude konat zajímavý program nejen pro seniory. V ranních hodinách se budete moct poradit s výživovými nebo kosmetickými poradci, také si zacvičit ukázková cvičení, která jsou vhodná pro seniory, shlédnout film *Bába nebo Šmejdi* a na závěr – od 18:00 – do 20:30 posedět s Mirkou Nezvalovou a jejím hostem Milanem Binderem při besedě o historii města České Budějovice s názvem: *Když století městem proletí*.

Veškerý program je zdarma.

Film:

Revival (2013)

Vřele doporučuji vyrazit na film *Revival* (2013) od Alice Nellis. Film byl natáčen převážně během září a října 2012. Komedie *Revival* vypráví příběh čtyř muzikantů, jejichž rocková skupina SMOKE se za nejasných okolností rozpadla v roce 1972, a kteří se – každý z jiných důvodů – rozhodli pokusit o její velkolepý comeback.

Důvody jsou nejrůznější – peníze, touha po ztracené slávě, touha pomoci kamarádovi, ale také strach z nemožnosti, nemoce a smrti. Ale ať už jsou původní pohnutky jakékoliv, tito stárnoucí muži znovu začínají hrát a spolu s tím, jak si znovu začínají užívat hudby, kamarádství a života na pódiu (a za ním), mění se i jejich plány a ambice. A nakonec se změň i oni sami. A také se konečně podaří rozluštit jedno velké tajemství – proč se vlastně skupina v roce 1972 rozpadla.

Zajímavá webová stránka:

Vše, co jste kdy chtěli vědět o Tolstém...

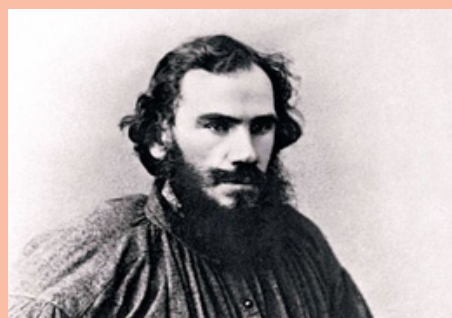
U příležitosti 185. výročí narození světoznámého ruského spisovatele Lva Nikolajeviče Tolstého zahájil 9. září na internetu provoz obsáhlý portál věnovaný jeho životu a dílu.

Web nabízí informace ověřené předními odborníky a nabízí nespočet unikátních dokumentů, počínaje fotografiemi, ilustracemi k jeho románům, audio i videozáznamy z muzejních fondů konče. Portál ale obsahuje rovněž interaktivní mapu zobrazující nejen místa spojená se spisovatelovým jménem, ale i s hrdiny jeho děl. Nová webová stránka si navíc stanovila ambiciózní cíl – nabídnout zájemcům v elektronické podobě 90 svazků souborného díla Lva Nikolajeviče Tolstého. Práce na tomto projektu přitom probíhá v rámci crowdsourcingové kampaně „Celý Tolstoj na jedno kliknutí“, přičemž na kontrole rukopisů se podílelo a stále ještě podílí 3123 dobrovolníků ze 49 zemí. Zatím jsou ovšem volně ke stažení první tři díly sborníku, další slibují organizátoři projektu přidávat postupně.

Dílo Lva Nikolajeviče Tolstého v 90 dílech původně vycházelo mezi lety 1928 až 1958 v sovětském státním nakladatelství Goslitizdat. Jsou do něj zahrnuty jak Tolstého romány, tak i jeho deníky, soukromá korespondence, publicistické práce, filosoficko-náboženská pojednání a náčrtky.

Web o Lvu Nikolajeviči Tolstém je pro zájemce v ruštině (na anglické mutaci se zatím pracuje) k dispozici na adrese **tolstoy.ru**.

Převzato z www.literarninoviny.cz

Tip na výlet s vnoučaty:

PODZIMNÍ SLAVNOSTI NA HRADE

Termín: 26. října 2013 od 10:00 – 20:00

Místo konání: Nové Hradby – hrad

Každoroční podzimní slavnosti na hradě s šermířskými souboji, střelbou z děl i mušket. Večer obohacený o hrané prohlídky.

Výstava:

Královna Dagmar, česká princezna

Termín: 21. září – 20. listopadu 2013

Místo: Třeboň, putovní výstava

Pozvánka do Třeboně na unikátní putovní výstavu o dánské královně Dagmar; výstava bude **od 21. září do 4. října 2013** v domě Štěpánka Netolického na Masarykově náměstí v Třeboni. Návštěvní doba je zde pondělí až sobota od 10:00 do 16:00 hodin.

Poté bude výstava k vidění **od 7. do 31. října** v prostorách Městského úřadu Třeboň v chodbě u obřadní síně, a nakonec se přestěhuje na kolonádu Lázní Aurora, kde bude **od 1. do 20. listopadu 2013**. Královna Dagmar je dodnes velmi významnou a oslavovanou postavou dánských dějin. Narodila se jako Markéta Drahomíra králi Přemyslu Otakarovi I. a jeho první ženě Adlétě Míšenské. V patnácti letech byla provdána za dánského krále Valdemara II. Vítězného, stala se dánskou královnou a přijala jméno Dagmar. Dánskému lidu se dostala do podvědomí hlavně díky své dobrotě, kráse a snaze pomáhat chudým. V roce 2013 si připomínáme 800. výročí od jejího úmrtí.

- pomoc při osobní hygieně
- poskytnutí stravy nebo pomoc při jejím zajištění
- pomoc s nákupem
- pomoc s chodem domácnosti
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

POMŮCKA: ADSL, AVATAR, PM	ÚPLNĚ	BULHARSKÉ MĚSTO	OLYMPIJSKÝ REKORD ZKR.	KUJNÝ MATERIÁL		INDICKÁ ŘEKA	NÁPOJE PRO ŘIDIČE	KATEDRA ŽURNALIS- TIKY ZKR.	OZNAČENÍ CITLIVOSTI FILMU		POPLACH	BOBOVITÁ ROSTLINA	INICIÁLY ZPĚVAČKY PILAROVÉ	JMÉNO REŽISÉRA ROHÁČE		NELIDA	SPZ PLZEŇ MĚSTO
POCHODOVÝ POVEL					PŘÍSLUŠNÍK INDIÁN- SKÉHO KMENE					STROMO- RADÍ					NÁR. POD- NIK ZKR.		
										VIDA					ZPĚVNÝ PTÁK		
OZNAČENÍ PRO EV- ROPU					1. DÍL TAJENKY OBYVATEL IRSKA												
INICIÁLY HERCE RAŠILOVA			HLE CHEM. ZN. HORČÍKU					ASUSKÝ SOKOLÍK CIZÍ MUŽ. JMÉNO					ČÁST DNE NELÉTAVÝ PTÁK				DRAMA KARLA ČAPKA
KILOGRAM- METR ZKR.				HORNINA ÚSTAV NÁRODNÍHO ZDRAVÍ				MUŽSKÉ JMÉNO JM. CHAČA- TURJANA						ANGLICKÝ ŠLECHTIC VÍKENDOVÉ OBYDLÍ			
POKRIM Z KOSTEK MASA					VÝPLNÉ OKEN TYRŠŮV ODZN. ZDAT.					ŘEHOLNÍK ODPAŘENÉ LÁTKY					ZDE ČASOVÝ ÚSEK		
INICIÁLY HERCE SVĚŘÁKA			BÝVALÁ JEDNOTKA JASU TA I ONA			STARÁ ZN. ČESKÝCH AUT MELODIE					BOŽSKÉ VTĚLENÍ NÁZEV PÍSMENE S						
	DRUH RE- PRODUKCE HUDBY	VZDUCH BOHATÝ KYSLIKEM TOPIVO					PŘEDLOŽKA MLUVA					CHEMICKÁ PŘÍPONA NÁDOBA NA KVĚTINY				BYLINA S RŮŽOVÝMI KVĚTY	AMERICKÉ ZVÍŘE
MOBILNÍ TELEFON ZKR.				OSLNIVÉ SVĚTLO KOUT MÍSTNOSTI				MIN. PRÁCE A SOC. VECÍ STŘEDOEVŘ. UNIVERZITA					DRUH PŘÍ- POJENÍ K INTERN. KRÁVA				
OTŘENÍ					PŘÍTEL ČLOVĚKA CHEM. ZN. NIKLU				LISTNATÝ STROM ZNAČKA MILIMETRU					ELIŠKA DOMÁCKÝ ZÁJMENO OSOBNÍ			
HOVOROVÝ SOUHLAS			2. DÍL TAJENKY														
INICIÁLY HERCE PAVELKY			VIRUS NEMOCI AIDS				DOVEDNOSTI MN. Č.				POLNÍ MÍRY				PŘEDLOŽKA		

Tajenkou je citát francouzského politického spisovatele Paula Louise Couriera: „**Vždy je lepší hovořit s rozumným člověkem o něčem hloupém, ...dokončení v tajence**“. Správné znění pošlete na adresu: **Ledax o.p.s., Riegrova 1756/51, 370 01 České Budějovice**. Obálku či korespondenční lístek prosím označte heslem „Ledax NOVINY“ a k vaší adrese připojte i telefonní číslo. Správné odpovědi budou slosovány a výherce obdrží **2 vstupenky na prosincové představení Jihočeského divadla v hodnotě 500 Kč**. Uzávěrka soutěže je 30. 11. 2013.

Výherkyní poukázky v hodnotě 1000 Kč na úkony Pečovatelské služby či Osobní asistence společnosti Ledax o.p.s. z minulého čísla Ledax NOVIN se stala paní Marie Bílá z Českých Budějovic.
Za Ledax o.p.s. gratulujeme!

SUDOKU

3			6					5
					8	2	1	4
						6		
1				7			4	
	8						7	
	9			1				8
		5						
9	2	3	4					
6					1			2

					6		9	1
	3		5					
	7	2	8	4				
8					5		2	
	2						6	
	1		7					3
				6	8	9	1	
					3		8	
1	8		9					

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ PŘI POSKYTOVÁNÍ PÉČE JE PŘÁNÍ SAMOTNÉHO UŽIVATELE

V minulých číslech tohoto občasníku jste se dověděli, jaké mají pracovníci sociální služby povinnosti - hájit a ochraňovat práva uživatelů, jednat dle poslání organizace atp. Každá kvalitní služba by měla mít vytvořena vnitřní pravidla - metodické postupy, která se věnují různým situacím, které by mohly ohrozit kvalitu poskytované služby.

Jednou z takových situací je střet zájmů. Střet zájmů může nastat mezi uživatelem a pracovníkem, mezi uživateli navzájem anebo mezi uživatelem a poskytovatelem služby. Poskytovatel by měl střetům zájmů předcházet, měl by umět předvídat, které situace mohou při poskytování služby nastat. Pro situace, které vnímá jako důležité, má vytvořený vnitřní postup řešení. Pracovníci se tímto postupem řídí a seznamují s ním uživatele služby.

V tomto čísle vám přiblížím možné střety zájmů v terénní formě sociální služby. Důležité je správně střet pojmenovat, popsat situaci a následně ji řešit.

Uživatel má jiný zájem než jeho rodinný příslušník (blízká osoba)

Popis situace - K tomuto střetu může dojít v situaci, kdy uživatel služby (zájemce) a jeho rodinný příslušník mají každý jiný zájem. Rodinný příslušník například chce, aby se uživateli vozily obědy, uživatel (zájemce) naopak tvrdí, že si chce vařit sám.

Pravidlo řešení - Prioritní je pro nás vždy zájem uživatele (zájemce). V tuto chvíli je situace ale také na posouzení sociálního pracovníka. Je důležité zhodnotit skutečné možnosti a schopnosti uživatele (zájemce), především mu vysvětlit, jaké důsledky může jeho rozhodnutí mít (např. když se mu díky jeho nemoci točí hlava - hrozí riziko pádu a ublížení u horkých kamen apod.). Úkolem sociálního pracovníka tedy je, aby uživateli vysvětlil rizika a nabídl mu možnosti. Pokud uživatel trvá na tom, že si dál chce vařit sám, je jeho přání respektováno. Může mu být nabídnuta podpora ve smyslu pomoci při přípravě jídla. Rodinnému příslušníkovi je vysvětleno, že službu nelze poskytovat proti vůli uživatele.

Uživatel žádá od pracovníka nákup věcí, které jsou pro něj nevhodné

Popis situace - Ke střetu zájmu mezi pracovníkem a uživatelem může dojít například ve chvíli, kdy uživatel žádá po pracovníkovi, aby mu koupil láhev alkoholu, ale pracovník ví, že uživatel je diabetik a že mu požívání alkoholu způsobuje zdravotní komplikace.

Ilustrační foto

Pravidlo řešení - Pracovník by měl v tuto chvíli uživateli připomenout, jaká rizika z jeho rozhodnutí vyplývají. Jaké má například požívání alkoholu vliv na jeho zdravotní stav, či co způsobilo požití alkoholu v některé předchozí situaci. Zároveň je na místě připomenutí Vnitřních pravidel společnosti, dle kterých může být služba ukončena osobě, která ohrožuje život svůj nebo zdraví pracovníků vlivem závislosti na návykových látkách. V krajních případech může dojít až k ukončení smlouvy.

Rodinný příslušník chce po pracovníkovi informace o uživateli

Popis situace - Při střetu zájmu mezi pracovníkem a uživatelem může dojít k situaci, kdy rodinný příslušník žádá po pracovníkovi poskytnutí určitých informací o uživateli, ale ten si to výslovně nepřeje.

Pravidlo řešení - Rozhodnutí uživatele je prioritní a rodinnému příslušníkovi ani žádné jiné osobě tedy není poskytnuta žádná informace, s kterou by uživatel nesouhlasil. Rodinnému příslušníkovi je připomenuta naše povinnost mlčenlivosti vůči třetím osobám a respektování vůle uživatele.

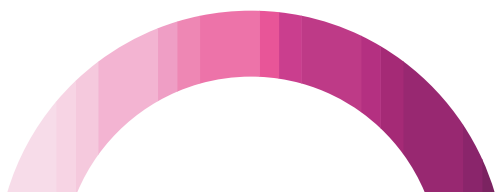
Uživatel žádá o poskytnutí péče po době registrace

Popis situace - Může Uživatel (či jeho opatrovník) chtít po pracovníkovi poskytnutí služby po skončení pracovní doby, resp. v době, ve kterou Pečovatelská služba Ledax o.p.s. již nemá registraci a tudíž péči nesmí poskytnout.

Pravidlo řešení - V tuto chvíli je na místě, aby pracovník uživateli připomněl registrační dobu, kdy službu můžeme poskytovat a nabídl mu alternativy, jak je možné situaci řešit. Může využít katalog, ve kterém jsou zpracované kontakty na další služby poskytované v uživatelově okolí a na některou z nich uživatele odkázat. V nouzových situacích může pečovatelská služba poskytnout základní úkony této služby i mimo registrační dobu, avšak pouze po dobu nezbytně nutnou.

V příštím čísle tohoto občasníku vás seznámíme s problematikou darů v sociálních službách.

Autorka: Drahomíra Lencová, garant kvality sociální práce, Ledax o.p.s.

Ledax | Osobní asistence

- pomoc při osobní hygieně
- pomoc při přípravě stravy
- výchovné a vzdělávací akce (procvičování paměti, cvičení hrubé motoriky apod.)
- aktivizační činnost
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

AKTIVIZACE UŽIVATELŮ SLUŽEB LEDAX O.P.S.

Návštěva cirkusu v Trhových Svinech

Trénování paměti v Domě s pečovatelskou službou Sedlec u Českých Budějovic

Promítání filmu Šmejdi v Domě s pečovatelskou službou (U Nemocnice 62/III) v Jindřichově Hradci

Více fotografií naleznete na www.ledax.cz v sekci fotogalerie.

Chcete se informovat o poskytování služeb Ledax o.p.s.?

Rádi vám zodpovíme vaše dotazy.

Středisko České Budějovice a Prachatic

Ivana Maznová
mobil: 725 071 957
ivana.maznova@ledax.cz

Středisko Dačice

Marie Cimbůrková
mobil: 725 064 310
marie.cimburkova@ledax.cz

Středisko Jindřichův Hradec

Zdeňka Snížková
mobil: 720 254 972
zdenka.snizkova@ledax.cz

Středisko Trhové Sviny

Mgr. Ester Šnajdrová
mobil: 725 071 958
ester.snajdrova@ledax.cz

Středisko Třeboň

Mgr. Dita Zavadilová
mobil: 721 388 673
dita.zavadilova@ledax.cz

Středisko Týn nad Vltavou

Bc. Nadežda Podhorcová
mobil: 725 064 308
nadezda.podhorcova@ledax.cz

www.ledax.cz

V DALŠÍM ČÍSLE

V Ledax NOVINÁCH č.17 si už určitě budeme užívat adventní pohody, nasávat vůni jehličí a vanilkových rohlíčků. Také vám zase ukážeme pár fotek z volnočasových aktivit, které si snad, společně se zaměstnanci společnosti Ledax o.p.s., hezky užijete.

Na shledanou v prosinci.

Dostaly se k vám Ledax NOVINY náhodou? Máte zájem o jejich pravidelné zasílání?

Pokud ano, zašlete e-mail na adresu: info@ledax.cz a nebo zavolejte na tel.: +420 724 771 027.

Ledax NOVINY
ke stažení

Ledax NOVINY - Bulletin společnosti Ledax o.p.s. (Občasník – ročník V). MK ČR E 19452.
VYDAVATEL: Ledax o.p.s., Riegrova 51, 370 01 České Budějovice
VEDOUcí REDAKTOR: Dana Kalistová
ADRESA REDAKCE: Riegrova 51, 370 01 České Budějovice
GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ: Daniel Kyncl
TISK: Tiskárna PROTISK, České Budějovice

Společnost Ledax o.p.s. je součástí skupiny

DFK
group